



**Dobrodošli na spletno strokovno delavnico v organizaciji
SPOT svetovanje Posavje – CPTI Krško in izvajalca OOO Sevnica**

KAKO IZVAJATI ODLOK O NAČINU IZPOLNJEVANJA POGOJA PCT

Tamara Starič Petrovič, vodja svetovalnega centra Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

Delavnica v sklopu aktivnosti na področju izvajanja celovitih Podpornih storitev za podjetnike, podjetja in potencialne podjetnike v okviru Slovenskih poslovnih točk za obdobje 2018-2022 sofinancirata Republika Slovenije in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Četrtek, 23.9.2021/11.00



SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA



REPUBLIKA SLOVENIJA



EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

KAKO IZVAJATI ODLOK O NAČINU IZPOLNJEVANJA POGOJA PCT

Tamara Starič Petrović, vodja Svetovalnega centra OZS

ČETRTEK / 23. SEPTEMBER / 11.00
ZOOM WEBINAR



SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

VSEBINA STROKOVNE DELAVNICE

1. Na splošno o Odloku
2. Kako preverjati izpolnjevanje pogoja PCT (pri zaposlenih in uporabnikih)?
3. Uporaba zaščitne maske
4. Kako organizirati testiranje zaposlenih, ki ne izpolnjujejo pogoja PCT?
5. Na kratko:
 - Obveznosti delodajalca glede varnosti in zdravja pri delu
 - Obveznost testiranja in zavrnitev le tega s strani delavca
 - Testiranje zaposlenih boniteta da ali ne
6. Diskusija in vprašanja

1 . Na splošno o Odloku

- *Odlok o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zajezitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2* – objavljen v Ur. l. RS, št. 147/2021 z dne 14.9.2021 in spremenjen (Ur. l. RS, št. 149/2021 z dne 16.9.2021) („**Odlok**“)
- Trenutna verzija Odloka (z vključenimi spremembami) se uporablja od 18.9.2021
- Ne ločuje med različnimi dejavnostmi pri določanju obveznosti izpolnjevanja pogoja PCT za ponudnike in uporabnike – skoraj vse dejavnosti in nekaj izjem za uporabnike
- Ne omenja več potrošnikov (**B2B in B2C?**)
- Ureja tudi ukrepe obveznega nošenja mask in medsebojne razdalje ter razkuževanja rok

5

1. Na splošno o Odloku

Dokazila, s katerim se izpolnjuje pogoj prebolewnosti, cepljenosti ali testiranja („**pogoj PCT**“), so (za zaposlene, druge osebe, ki delajo, s.p. in uporabnike) (2. čl. Odloka):

- dokazilo o negativnem rezultatu testa PCR, ki ni starejši od 72 ur od odvzema brisa, ali testa HAG, ki ni starejši od 48 ur od odvzema brisa;
- digitalno COVID potrdilo EU v digitalni ali papirnati obliki, opremljenim s kodo QR („**EU DCP**“);
- digitalno COVID potrdilo tretje države v digitalni ali papirnati obliki, opremljenim s kodo QR, ki vsebuje vsaj enake podatke kot EU DCP in ga je pristojni zdravstveni organ tretje države izdal v angleškem jeziku;
- dokazilo o cepljenju zoper COVID-19, s katerim izkazujejo, da so osebe prejele:
 - drugi odmerek cepiva (Biontech/Pfizer, Moderna, Russia's Gamaleya National Centre of Epidemiology and Microbiology, Sinovac Biotech, Sinopharm, AstraZeneca ali Serum Institute of India/AstraZeneca) oziroma kombinacija dveh cepiv iz te alineje (dokazilo se pridobi takoj po prejtem drugem odmerku);
 - odmerek cepiva Johnson in Johnson/Janssen-Cilag (dokazilo se pridobi z dnem cepljenja);
- dokazilo o pozitivnem rezultatu testa PCR, ki je starejši od deset dni, razen če zdravnik presodi drugače, vendar ni starejši od 180 dni (dokazilo o prebolewnosti);
- dokazilo o prebolewnosti iz prejšnje točke in dokazilom o cepljenju, s katerim dokazujejo, da so bile v obdobju, ki ni daljše od 180 dni od pozitivnega rezultata testa PCR oziroma od začetka simptomov, cepljene z enim odmerkom cepiva (zaščita se vzpostavi z dnem cepljenja)

6

1. Na splošno o Odloku

Trenutno Odlok določa, da morajo pogoj PCT za čas opravljanja dela izpolnjevati (5. čl. Odloka):

- vsi delavci in
- osebe, ki:
 - na kakršnikoli drugi pravni podlagi opravljajo delo pri delodajalcu, ali
 - samostojno opravljajo dejavnost
- vse osebe, ki:
 - so uporabniki storitev ali
 - udeleženi ali
 - prisotni pri izvajanju dejavnosti ali v okoljih v Republiki Sloveniji (pri delodajalcih/s.p.)

- ne glede na dejavnost
- ne glede na stik s potrošniki
- ne glede na to, ali se delo opravlja v zaprtem ali odprtem prostoru

7

1. Na splošno o Odloku

Izjeme od obveznosti izpolnjevanja pogoja PCT (tretji, četrti in peti odst. 5. čl. Odloka):

- osebam, ki so mlajše od 15 let, in osebam, ki so vključene v storitev vodenja, varstva in zaposlitev pod posebnimi pogoji,
- osebam, ki pripeljejo ali odpeljejo otroka oziroma učenca v vrtec, 1., 2., ali 3. razred osnovne šole, glasbeno šolo do vključno 2. razreda, v osnovno šolo s prilagojenim programom ali zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, varstveno delovne centre, centre za usposabljanje, delo in varstvo ter dnevne centre domov za starejše občane,
- osebam, ki k izvajalcu zdravstvene dejavnosti spremljajo otroka do dopolnjenega 15. leta oziroma odraslo osebo, ki ni sposobna skrbeti zase,
- učencem in dijakom pri prevozu z javnim potniškim prometom,
- uporabnikom zdravstvenih storitev, če gre za cepljenje proti COVID-19 ali testiranje na prisotnost virusa SARS-CoV-2,
- uporabniki poštne storitve, če gre za prevzem pošilk, ki jih je treba osebno prevzeti, ker bi zaradi neprevzema nastale pravne posledice
- za primere:
 - nujne oskrbe z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami,
 - zagotavljanja javnega reda in miru, varnosti in obrambe, nujnih zdravstvenih storitev, nujnih postopkov socialne in družinske problematike ter nujne osebne asistencije, zaščite in reševanja ter
 - za osebe, ki opravljajo naloge v sektorju mednarodnega prevoza in Republiko Slovenijo zapustijo v 12 urah po prehodu meje za oskrbo na bencinskih servisih.

Za nujno oskrbo z osnovnimi življenjskimi izdelki in potrebščinami se štejejo:

- prodajalne, ki v pretežni meri prodajajo živila in pijačo, vključno s prodajo živil in pijače zunaj prodajaln, pri čemer se kot izjema ne štejejo prodajalne znotraj trgovskega centra (zoo trgovine, kmetijske trgovine?)
- specializirane prodajalne s farmacevtskimi, medicinskimi, kozmetičnimi in toaletnimi izdelki, pri čemer se kot izjema ne štejejo prodajalne znotraj trgovskega centra
- humanitarna skladišča, centri za razdeljevanje hrane in drugi kraji, ki omogočajo brezplačen dostop do osnovnih življenjskih dobrin socialno ogroženim skupinam

8

1. Na splošno o Odloku

Za opravljanje dela se šteje, da osebe izpolnjujejo pogoj PCT, če:

- se testirajo s testom **HAG za samotestiranje, enkrat tedensko** v enakih presledkih
 - dokazilo je **evidenčni list**, ki vsebuje datum samotestiranja, rezultat testa in podpis osebe (**vzorec?**)
 - se testirajo s testom **HAG, enkrat tedensko** v enakih presledkih
 - dokazilo o negativnem rezultatu testa HAG, ki ga izda izvajalec
 - opraviti za:
 - dokazovanje za opravljanje dela **pri vseh izvajalcih dejavnosti** (delodajalci in s.p.-ji), pri čemer je veljavnost testa HAG omejena s pogostostjo tega presejalnega testa v skladu z odlokom,
 - za dokazovanje izpolnjevanja pogoja PCT (uporabnik), če se je uporaba storitve oziroma udeležba ali prisotnost pri izvajanju dejavnosti ali okoljih v Republiki Sloveniji začela v 48 urah od odvzema brisa
- **Če gre delavec službeno na banko/pošto/bencinsko/trgovino s tehničnim blagom, kaj potrebuje: samotestiranje ali HAG (48h ali teden dni)?**
- **Ali se mora testirati delavec/s.p., ki dela na domu?**
- **Kdo nosi stroške (samo)testiranja?**

9

2. Kako preverjati izpolnjevanje pogoja PCT (pri zaposlenih in uporabnikih)?

- Relevantni predpisi in drugi viri:
 - *Ustava RS* (Uradni list RS, št. 33/91-I in sl.)
 - *Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov oz. „GDPR“)* (OJ L 119, 4.5.2016, p. 1–88)
 - *Zakon o varstvu osebnih podatkov* (Uradni list RS, št. 86/04 in sl.; „**ZVOP-1**“)
 - *Zakon o delovnih razmerjih* (Uradni list RS, št. 21/13 in sl.; „**ZDR-1**“)
 - *Odlok o načinu izpolnjevanja pogoja prebolewnosti, cepljenja in testiranja za zaježitev širjenja okužb z virusom SARS-CoV-2* (Uradni list RS, št. 147/2021 in 149/2021)
 - *Odlok o načinu ugotavljanja izpolnjevanja pogojev prebolewnosti, cepljenosti in testiranja v zvezi z nalezljivo boleznijo COVID-19* (Uradni list RS, št. 126/21)
 - Mnenja/smernice Informacijskega pooblaščenca (zlasti: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/smernice/Smernice%20PCT.pdf)
 - Mnenja Zagovornika načela enakosti (<http://www.zagovornik.si/wp-content/uploads/2021/08/OCENA-DISKRIMINATORNOSTI-Odloka-in-Uredbe.pdf>)

10

2. Kako preverjati izpolnjevanje pogoja PCT (pri zaposlenih in uporabnikih)?

Delodajalci (s.p.) za zaposlene in druge osebe, ki opravljajo delo pri njih na katerikoli drugi podlagi (študenti, upokojeanci itn.) lahko:

- zahtevajo informacijo o tem, ali oseba izpolnjuje enega izmed pogojev PCT
- zahtevajo vpogled v dokazilo o tem (našteta zgoraj – aplikacija NIJZ)
- pripravijo splošni seznam zaposlenih, iz katerega je razvidno, ali konkretni delavci izpolnjujejo pogoj PCT (s splošno navedbo, da konkretni delavec izpolnjuje »pogoj PCT«) in do kdaj (ter u.z. kdaj so vpogledali v dokazilo) - paziti na to, da je takšna evidenca zaklenjena oz. hranjena na mestu, do katerega nimajo dostopa nepooblaščen osebe (denimo v personalnih mapah zaposlenih, v kadrovski službi itn.).

➤ *Evidenčni list?*

➤ *Izjava o izpolnjevanju pogoja PCT?*

11

POMEMBNO: Ne smejo na podlagi tega delati evidenc ali zahtevati kopij dokazil, ki bi jih potem hranili!

2. Kako preverjati izpolnjevanje pogoja PCT (pri zaposlenih in uporabnikih)?

Ponudniki za uporabnike (npr. potrošnike in druge, ki so stranke pri njih) lahko:

- zahtevajo informacijo o tem, ali oseba izpolnjuje enega izmed pogojev PCT
- opravijo vpogled v dokazilo o tem, če oseba predloži dokazilo (našteta zgoraj – aplikacija NIJZ)
- upravičeni tudi vpogledati v osebne dokumente (2. čl. *Odloka o načinu ugotavljanja izpolnjevanja pogojev prebolevnosti, cepljenosti in testiranja v zvezi z nalezljivo boleznijo COVID-19*)

Če oseba ne izpolnjuje pogoja PCT, se ne dovoli uporabe storitve oziroma udeležba ali prisotnost pri izvajanju dejavnosti ali v okoljih v Republiki Sloveniji (četrti odst. 7. čl. *Odloka*).

➤ *Samotestiranje?*

➤ *Izjava o izpolnjevanju pogoja PCT?*

12

POMEMBNO: Ne smejo na podlagi tega delati evidenc ali zahtevati kopij dokazil, ki bi jih potem hranili!

Ločiti zaprte in odprte prostore (zaenkrat):

- Zaprti prostori: uporaba zaščitne maske je obvezna pri gibanju in zadrževanju v vseh zaprtih javnih krajih oziroma prostorih.

Zaprt javni kraj oziroma prostor je javni prostor, ki ga pokriva streha in ima zaprto več kot polovico površine pripadajočih sten oziroma stranic (ne glede na vrsto uporabljenega materiala), ne glede na to, ali je objekt stalen ali začasen, pri tem pa okna in vrata štejejo kot del zaprte površine. Kot zaprt javni kraj oziroma prostor se štejejo tudi vse oblike javnega potniškega prometa in žičniške naprave za prevoz oseb v zaprtih kabinah.

- Odprti prostori: uporaba zaščitne maske je obvezna tudi pri gibanju in zadrževanju na odprtih javnih krajih oziroma prostorih, če ni mogoče zagotoviti medosebne razdalje najmanj 1,5 metra, in v osebnih vozilih – izjema:
 - če gre za člane istega gospodinjstva in je zagotovljena medosebna razdalja najmanj 1,5 metra do drugih oseb,
 - v osebem vozilu, če je v vozilu ena oseba ali več članov istega gospodinjstva, in
 - na odprtih javnih krajih oziroma prostorih, kjer se upošteva pogoj PCT

Proizvodnja?

Kuhinja?

13

Izjeme od ukrepa nošenja zaščitne maske za:

- otroke do dopolnjenega 6. leta starosti,
- učence v osnovni šoli do vključno 5. razreda, izključno, ko so v matičnemu oddelku,
- učence glasbene šole do vključno 2. razreda,
- vzgojitelje predšolskih otrok in vzgojitelje predšolskih otrok – pomočnike vzgojitelja pri opravljanju neposrednega dela z otroki,
- višje in visokošolske učitelje, kadar predavajo za zaščitno pregrado iz stekla ali podobnega materiala,
- govornike v zaprtih javnih krajih oziroma prostorih, če je zagotovljena medosebna razdalja vsaj 1,5 metra,
- nastopajoče na javnih kulturnih prireditvah,
- osebe, ki izvajajo športno vadbo, če je zagotovljena medosebna razdalja vsaj 1,5 metre,
- osebe s posebnimi potrebami, ki jim je uporaba zaščitne maske iz objektivnih razlogov onemogočena,
- učence, dijake in študente pri pouku športne vzgoje in pouku športa, učence glasbene šole pri pouku pihal, trobil, petja, plesne pripravnice, sodobnega plesa in baleta, ter dijake pri pouku plesa, petja in inštrumenta,
- **za goste, sedeče za mizo v gostinski dejavnosti.**

Natakarji?

14



SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

3. Kako organizirati testiranje zaposlenih, ki ne izpolnjujejo pogoja PCT?

Najprej ugotoviti, kdo potrebuje testiranje.

Odločiti se med dvema možnostima (glede na potrebe delodajalca):

- **Samotestiranje:**

- v prostorih delodajalca, določiti odgovorno osebo (npr. direktor, vodja kadrovske), ki določi kraj in čas opravljanja testiranja (**ponedeljki?**) (**kdo prisoten?**) – sklep direktorja
- tedenska frekvenca
- evidenčni list (ime in priimek, datum testiranja, rezultat in podpis) (**kje hraniti?**)

- **HAG testiranje:**

- pri izvajalcu iz (javne) zdravstvene mreže, ki ga določi delodajalec
- tedenska frekvenca

Pisno navodilo?

Kaj moram hraniti (npr. opravljene teste)?

Ocena ili izjava o tveganju?

Kombinacija testiranj?



SLOVENSKA
POSLOVNA
TOČKA

4. Na kratko

4.1 Obveznosti delodajalca glede varnosti in zdravja pri delu

- Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS, št. 43/11; „ZVZD-1“), 5. čl.:

(1) Delodajalec mora zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi.

[...]

(3) Delodajalec mora upoštevati spreminjajoče se okoliščine ter izvajati take preventivne ukrepe in izbirati take delovne in proizvodne metode, ki bodo zagotavljale izboljšanje stanja in višjo raven varnosti in zdravja pri delu, ter bodo vključene v vse aktivnosti delodajalca in na vseh organizacijskih ravneh.

- Ocena tveganja (17. čl. ZVZD-1): oceniti tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu (identifikacija nevarnosti, kdo, kaj so lahko ukrepi itn.) ter jo popraviti in dopolniti oceno tveganja vsakokrat:
 - ko obstoječi preventivni ukrepi varovanja niso zadostni oziroma niso več ustrezni;
 - ko se spremenijo podatki, na katerih je ocenjevanje temeljilo;
 - ko obstajajo možnosti in načini za izpopolnitev oziroma dopolnitev ocenjevanja.

Na podlagi ocene izdelati in sprejeti izjavo o tveganju z oceno tveganja, pri čemer mora posebne zdravstvene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati delavci za določeno delo, v delovnem procesu, ali za uporabo posameznih sredstev za delo, dodati le na podlagi strokovne ocene izvajalca medicine dela.

Delodajalcem svetujemo, da izjave o tveganju z ocenami tveganja ponovno pregledajo (zlasti če tega niso naredili od marca 2020) in preučijo možnosti, da se izpolnjevanje pogoja PCT v vsakem primeru doda kot ukrep varstva in zdravja pri delu (skupaj z ukrepom uporabe zaščitne maske), saj bodo na ta način imeli konkretno podlago za ukrepanje proti delavcem tudi v internih aktih.

4. Na kratko

4.2 Obveznost testiranja in zavrnitev le tega s strani delavca?

Menimo, da predstavlja neupravičena odklonitev testiranja (ko delavec ne izpolnjuje P/C del pogoja PCT) razlog za:

- disciplinski postopek in izrek disciplinske sankcije npr. opomin (pisna seznanitev delavca z očitanimi lažjimi kršitvami in mu omogočiti zagovor) ali
- izrek opozorila na izpolnjevanje pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja (t.i. opozorilo pred krivdno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi), saj gre pri tovrstnemu zavračanju za nespoštovanje pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja, ki je lahko podlaga za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga (paziti na postopek in roke ter določila kolektivnih pogodb) – le če iz konkretnih okoliščin izhaja, da gre za hujšo kršitev pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja

Paziti, da se vsi delavci obravnavajo enako (oz. so podvrženi enakim sankcijam za enako obnašanje/kršitve).

Trenutno so mnenja različna, ali bi bila takšna odpoved zakonita - menimo, da je več argumentov v prid stališču, da bi bila odpoved v teh primerih zakonita.

17

4. Na kratko

4.3 Testiranje zaposlenih boniteta da ali ne?

Kaj ne šteje kot boniteta, določa Zakon o dohodnini (39. člen):

[...]

3. plačila delodajalca za zdravstvene preglede delojemalcev, ki jih je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu in bi opustitev zdravstvenega pregleda oziroma plačila pomenila kršitev zakona in s tem kazensko odgovornost delodajalca;

4. plačila delodajalca za cepljenje delojemalcev, pod pogojem, da iz izjave o varnosti z oceno tveganja delovnega mesta delojemalca skladno s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, sledi, da je treba takemu delojemalcu zagotoviti cepljenje;

Mnenje FURS: „Navedeno samotestiranje v okviru delovnega procesa pa ni ugodnost v obliki proizvoda, storitve ali druge ugodnosti v naravi, kakor boniteto opredeljuje 39. člen ZDoh-2, saj ne gre za plačilo delodajalca za storitev/proizvod, ki jo lahko delavec koristi tudi izven delovnega procesa, ampak gre zgolj za obveznost delodajalca v okviru njegove obveznosti za zagotavljanje dela v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, med drugimi tudi zagotovitev vseh predpisanih delovnih pogojev. Zagotavljanje samotestiranja v skladu z Odlokom tako ne predstavlja ugodnosti za delavca in **posledično ne predstavlja bonitete v skladu z ZDoh-2.**“

SPOT svetovanje Posavje – CPTI Krško in izvajalca OOO Sevnica

Delavnico v sklopu aktivnosti na področju izvajanja celovitih Podpornih storitev za podjetnike, podjetja in potencialne podjetnike v okviru Slovenskih poslovnih točk za obdobje 2018-2022 sofinancirata Republika Slovenije in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni Razvoj.

Hvala za pozornost.